



ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Sučanskej a sudcov JUDr. Emila Franciscyho a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v právnej veci navrhovateľa **Ing. F. G.**, bývajúceho v T., zastúpeného JUDr. E. S., advokátkou so sídlom v D., proti odporkyni **S., s.r.o.** so sídlom v B., zastúpenej JUDr. A. B., advokátom so sídlom v B., **o zaplatenie 28 865,60 € (863 580 Sk) istiny s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10 Ct 23/2002, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 11. októbra 2007 sp. zn. 3 Co 416/2005, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Odporkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľ sa návrhom zo 16. októbra 2002 domáhal zaplatenia sumy 863 580 Sk s príslušenstvom titulom ročnej odmeny za rok 2001. Návrh odôvodnil tým, že u odporkyne vykonával funkciu marketingového riaditeľa od 1. apríla 1999. V Zmluve o mzdových podmienkach uzavretej účastníkmi konania na dobu od 1. apríla 1999 do 31. decembra 1999 mal určenú mesačnú zmluvnú mzdu vo výške 29 000 Sk s účinnosťou od 1. apríla 1999 a v článku 3 stanovenú ročnú odmenu vo výške 90 % z objemu zmluvnej mzdy pri splnení plánovaného hospodárskeho výsledku odporkyne za príslušný rok, pričom konateľ mohol výšku ročnej odmeny upraviť smerom hore aj dole pri splnení všetkých kritérií. Zmluvu

v rovnakom znení pokiaľ ide o ročnú odmenu uzavrel aj dňa 13. júna 2001 na rok 2001. Nárok na ročnú odmenu odôvodnil tým, že konateľka odporkyne Ing. J. mu dala ústny príslub na vyplatenie ročnej odmeny za rok 2001 vo výške 90 % z ročného objemu vyplatených zmluvných miezd + navýšenie odmeny o 1 % z rozdielu skutočných výnosov dosiahnutých a plánovaných za rok 2001. Hoci odporkyňa vo výročnej správe konštatovala dosiahnutie mimoriadnych výsledkov za rok 2001 a napriek splneniu podmienok z jeho strany, odporkyňa mu ročnú odmenu, ktorá sa stala splatnou schválením ročnej účtovnej uzávierky valným zhromaždením 27. mája 2002, nevyplatila.

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 10. septembra 2004 č.k. 10 Ct 23/2002-135 návrhu v celom rozsahu vyhovel a uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 863 580 Sk so 17,5 % úrokom z omeškania od 28. mája 2002 do zaplatenia, trovy konania v sume 137 013 Sk, všetko v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodol tak po zistení, že konateľka odporkyne vychádzajúc z priebežných výsledkov hospodárenia v I. polroku roku 2001 priznala navrhovateľovi ročnú odmenu v zmysle článku 3 zmluvy o mzdových podmienkach na rok 2001 (ďalej len „zmluva“), ktorú zvýšila o 1% z rozdielu plánovaných a skutočne dosiahnutých výnosov v roku 2001. Neschválenie odmien pre navrhovateľa na valnom zhromaždení 27. mája 2002 súd vyhodnotil ako účelové v rozpore s predmetom činnosti odporkyne, nakoľko valným zhromaždením v roku 2000 boli stanovené ukazovatele, splnenie ktorých bolo predpokladom pre priznanie odmeny navrhovateľovi za rok 2001. Navrhovateľ sa svojou prácou podieľal na dosiahnutí plánovaných hospodárskych výsledkov za rok 2001, ktoré boli nielen splnené, ale aj prekročené. Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodnutie konateľky o priznaní ročnej odmeny, súd prvého stupňa nárok na vyplatenie odmeny považoval za dôvodný, preto návrhu v celom rozsahu vyhovel. Keďže odporkyňa sa dostala s peňažným plnením do omeškania, súd ju zaviazal v zmysle § 256 ods. 1, 2 veta prvá Zákonníka práce aj na úhradu príslušenstva počnúc dňom 27. mája 2002, keďže ročná odmena sa stala splatnou schválením ročnej uzávierky odporkyne valným zhromaždením, ktoré sa konalo v tento deň. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. vzhľadom na úspech navrhovateľa v konaní.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie odporkyne rozsudkom z 11. októbra 2007 sp. zn. 3 Co 416/2005 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh zamietol. Navrhovateľa zaviazal zaplatiť odporkyňi náhradu trov konania vo výške 91 165 Sk. V odôvodnení uviedol, že pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku je významné

rozlíšenie, či požadované plnenie je mzdovým nárokom, ktorý je zamestnávateľ povinný poskytnúť v prípade splnenia dohodnutých predpokladov (tzv. nároková zložka mzdy), alebo ide o takú zložku mzdy, na ktorú vzniká nárok až na základe osobitného rozhodnutia zamestnávateľa o jej priznaní (tzv. nenároková zložka mzdy). V posudzovanej veci boli v článku 3 zmluvy stanovené predpoklady, za splnenia ktorých má byť odporkyňou poskytnuté plnenie. Podľa názoru odvolacieho súdu dojednanie účastníkov v uvedenom ustanovení zmluvy v časti ročnej odmeny neumožňuje urobiť záver, že ide o zložku mzdy, na ktorú vzniká bez ďalšieho nárok pri splnení stanovených predpokladov. Dohodnuté kritériá podmieňujú vznik nároku na ročnú odmenu až na základe splnenia plánovaného hospodárskeho výsledku obchodnej spoločnosti za rok 2001; z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd preukázať, že uvedené kritérium splnené bolo. Navrhovateľovi však automaticky nárok na vyplatenie ročnej odmeny v plnej výške vzhľadom na znenie zmluvy nevznikol. Podľa názoru odvolacieho súdu priznanie ročnej odmeny je v zmysle zmluvy o mzdových podmienkach kumulatívne viazané aj na prejav vôle odporkyne po splnení prvej podmienky tým, že si zmluvne dojednali že „konateľ môže výšku ročnej odmeny upraviť smerom hore aj dole pri splnení všetkých kritérií“. V zmysle vyššie uvedeného výkladu odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade ročná odmena nie je nároková zložka platu, súd preto nemôže preskúmať rozhodnutie odporkyne z toho hľadiska, či boli splnené podmienky pre zvýšenie alebo zníženie ročnej odmeny, a to až na možné zníženie na nulu, pretože táto kompetencia prislúcha výlučne odporkyni (jej konateľovi). Uvedenému záveru nasvedčuje aj rámcový predpis odporkyne - Mzdový poriadok platný u odporkyne od 1. apríla 2000, ktorý v článku 8 upravuje inštitút odmeny s použitím slovného spojenia „môže“. Ak teda odporkyňa na základe rozhodnutia konateľov spoločnosti po skončení valného zhromaždenia odmenu navrhovateľovi nepriznala, konala v súlade so zmluvou o mzdových podmienkach, z ktorého dôvodu zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa tak, že návrh zamietol. Pokiaľ ide o ústny príslub na priznanie ročnej odmeny daný navrhovateľovi konateľkou Ing. J., na ktorom založil svoje rozhodnutie súd prvého stupňa, odvolací súd poukázal na to, že navrhovateľ nevedel súdu hodnoverným spôsobom preukázať, kedy a kde mu mal byť ústny príslub na priznanie ročnej odmeny konateľkou daný, avšak aj v prípade jeho preukázania, bol toho názoru, že tomuto ústnemu príslubu konateľky nie je možné priznať akúkoľvek váhu, pretože údajne sa tak malo stať v januári 2002, kedy ešte nebol známy hospodársky výsledok odporkyne. Splnenie podmienok pre priznanie odmeny je známe až po prerokovaní auditu a účtovnej uzávierky za predchádzajúci rok valným zhromaždením, ktoré sa koná v máji príslušného roku. Až po splnení tejto podmienky (musí

byť potencionálne splnená ako prvá), nasleduje priznanie odmeny konateľom. Z tohto dôvodu navrhovateľovi nemohol byť vopred daný ústny príslub na priznanie odmeny, lebo by bol viazaný na splnenie nejistej (hoci predpokladanej) skutočnosti, o ktorej v čase dania ústneho príslubu nie je isté, či nastane, preto konanie Ing. J. za daného stavu nebolo spôsobilé založiť žalovaný nárok. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ dovolanie z dôvodu, že konanie odvolacieho súdu je postihnuté inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorú videl v tom, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyvodil iné skutkové a na ich základe aj iné právne závery ako súd prvého stupňa. Odvolací súd sa odchýlil od skutkových zistení súdu prvého stupňa, na odvolacom pojednávaní žiadane dokazovanie nevykonal a nezadovážil si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O.s.p. Dovolateľ tiež namietal, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Zastával názor, že zo znenia článku 3 zmluvy o mzdových podmienkach na rok 2001 vyplýva jeho nárok na ročnú odmenu za rok 2001 pri splnení jedinej podmienky, a tou je splnenie plánovaného hospodárskeho výsledku odporkyne. Slovo „môže“ v súvislosti s kompetenciou konateľa je v uvedenom článku dohodnuté pre prípad, že konateľ takto stanovenú odmenu môže upraviť smerom hore i dole pri splnení všetkých kritérií, avšak nevyplýva z neho oprávnenie konateľa (pri splnení plánovaného hospodárskeho výsledku) odmenu vôbec nepriznať, z tohto článku tiež nevyplýva, že „kompetencia konateľa sa musí vykonať písomne a že táto kompetencia podlieha schváleniu valným zhromaždením“. Zo zmluvy o mzdových podmienkach na rok 2001 tiež nevyplýva, že by konateľ svoje rozhodnutie o priznaní odmeny a o jej výške mohol urobiť až po schválení hospodárskych výsledkov valným zhromaždením. Ing. J. potvrdila, že hospodárske výsledky na rok 2001 jej boli známe už v čase jej rozhodnutia, lebo boli objektívne očakávané už po ukončení polročného hospodárenia v roku 2001, keď mu dala ústny príslub, že ak hospodársky výsledok udrží, zvýši jeho odmenu v rámci svojej kompetencie vyplývajúcej jej zo zmluvy o mzdových podmienkach na rok 2001 a tento príslub mu potvrdila 13. februára 2002. Tvrdil, že rozhodnutie konateľky o priznaní odmeny nepodliehalo schváleniu valným zhromaždením a zo zmluvy nevyplýva povinnosť schválenia ročnej odmeny ekonomickou riaditeľkou. Svoj nárok opiera len o zmluvu; mal zato, že noví konatelia boli viazaní predchádzajúcimi postupmi a rozhodnutiami konateľky Ing. J. (odvolaná z funkcie 7. januára 2002), preto boli

aj povinní postupovať v súlade so touto zmluvou. V závere svojho dovolania zdôraznil, že v konaní nie je sporná otázka, či odporkyňa bola povinná vyplatiť mu ročnú odmenu za rok 2001 so splatnosťou po schválení ročnej účtovnej uzávierky valným zhromaždením, ale rozdielne je vysvetľovaný nárok na ročnú odmenu, priznanie ktorej bolo výlučne v kompetencii konateľa a nie valného zhromaždenia. Pripustil síce, že konateľ má právo upraviť výšku odmeny smerom hore aj dole, ale nebolo jeho právom odmenu mu vôbec nepriznať v prípade splnenia hospodárskych výsledkov za rok 2001. Z uvedených dôvodov žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie zamietnuť. Odvolací súd správne posúdil skutkové zistenia a na ich základe dospel k správne právnemu záveru, že odmena nebola nárokovateľnou zložkou mzdy, z ktorého dôvodu navrhovateľovi nárok na odmenu nevznikol. Za nedôvodnú považoval námietku navrhovateľa týkajúcu sa hodnotenia dôkazov odvolacím súdom. Odvolací súd vychádzal zo skutkových zistení súdu prvého stupňa, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, zo zmluvy o mzdových podmienkach na rok 2001, z rozhodnutia valného zhromaždenia a zo skutočnosti, že prísľub konateľky Ing. J. (i keď nebol riadne preukázaný) bol daný v januári 2002, t.j. v čase, keď nemohli byť známe hospodárske výsledky, ktoré sú podmienkou priznania odmeny a tieto skutočnosti postačovali k tomu, aby odvolací súd dospel k správne právnemu záveru. Právne posúdenie nároku navrhovateľa je založené na posúdení a výklade článku 3 zmluvy. Ak zmluva bola uzavretá písomne, musia byť robené v písomnej forme (§ 36 Zákonníka práce platného v čase pracovného pomeru navrhovateľa) aj rozhodnutia o výške odmeny, k čomu nedošlo. Navrhovateľ nepreukázal, kde a kedy mu konateľka Ing. J. ústne schválila ročnú odmenu, čím jeho tvrdenie stráca dôkaznú hodnotu. Opakovane uviedla, že odmeny môže priznať konateľ až po prerokovaní účtovnej uzávierky a auditu za predchádzajúci rok valným zhromaždením odporkyne. V zmysle mzdového poriadku a zmluvy o mzdových podmienkach na rok 2001 priznanie odmien nie je závislé len od hospodárskych výsledkov spoločnosti ale aj od ďalších kritérií týkajúcich sa jednotlivých zamestnancov. Ak navrhovateľovi odmena nebola priznaná, bolo to v závislosti od plnenia pracovných úloh, za ktoré bol zodpovedný. Výška odmien musí byť podľa mzdového poriadku schválená konateľom a ekonomickým riaditeľom spoločnosti, v roku 2002 ekonomickou riaditeľkou bola Ing. K., ktorá odmenu navrhovateľovi neschválila ani nepodpísala. Keďže skutočnosti relevantné pre rozhodovanie konateľov o odmenách riaditeľov boli známe až po skončení valného zhromaždenia konaného 27. mája

2002, kedy Ing. J. už nebola konateľkou odporkyne (z funkcie bola odvolaná 7. januára 2002), preto nemala oprávnenie dať svoj prípadný ústny príslub na priznanie odmeny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Občiansky súdny poriadok umožňuje účastníkovi podať dovolanie len z tých dôvodov, ktoré sú taxatívne uvedené v § 241 ods. 2 O.s.p. Dovolanie môže byť podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uvedenými dovolacími dôvodmi, vrátane ich obsahového vymedzenia. Obligatórne sa zaoberá len vadami konania vymedzenými v § 237 O.s.p. a inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci neboli v dovolaní namietané procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. a žiadna z nich nevyšla ani v dovolacom konaní najavo.

Navrhovateľ v dovolaní tvrdí, že konanie je postihnuté inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovolateľom namietaná tzv. iná vada v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. spočíva vždy v procesne nesprávnom postupe súdov, ktorý na rozdiel od procesných vád konania uvedených v § 237 O.s.p., nezakladá zmätočnosť. Na rozdiel od vád uvedených v § 237 O.s.p. „iné vady“ sa považujú za spôsobilý dovolací dôvod len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Aj na procesné vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. je dovolací súd povinný prihliadať bez ohľadu na to, či v dovolaní boli alebo neboli uplatnené (§ 242 ods. 1 O.s.p.); uvedená dovolacia námietka nie je dôvodná.

Vo vzťahu k dovolateľom tvrdenej procesnej vade takejto povahy treba uviesť, že odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami uvedenými v odsekoch 2 a 4 § 213 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu (1. októbra 2007). Pokiaľ dovolateľ namietal, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyvodil iné skutkové a na ich základe aj právne závery bez toho, aby vo veci vykonal akékoľvek dokazovanie, dovolací súd uvedenú dovoláciu námietku nepovažuje za dôvodnú.

Skutkový stav zistený súdom prvého stupňa sa môže v odvolacom konaní zmeniť i v dôsledku odchylného hodnotenia dôkazov vykonaných už súdom prvého stupňa. Pritom je odvolací súd obmedzený zásadne v jedinom smere. Ak má totiž k zmene dôjsť v dôsledku odchylného hodnotenia dôkazov, v takom prípade musí – v závislosti na povahe dôkazov rozhodné dôkazy sám opakovať, prípadne konanie doplniť inými dôkazmi. Podstatná je povaha dôkazov, ktorá sama osebe určuje, či je alebo nie je možnosť poznania výsledkov dokazovania u oboch súdov rovnaká. Typický je tento rozdiel v možnostiach poznania daný u dôkazov výsluchom účastníkov konania či svedkov, iná je však situácia u listinných dôkazov (§ 129 ods. 1 O.s.p.). Pretože obsah listiny sa jej opätovným prečítaním na odvolacom pojednávaní nemení, môže odvolací súd bez toho, aby dôkaz listinou znovu vykonal na odvolacom pojednávaní spôsobom upraveným v § 129 ods. 1 O.s.p. (ktorý je v spojení s § 211 O.s.p. použiteľný rovnako v odvolacom konaní), tento dôkaz inak hodnotiť a dôjsť tak k iným skutkovým záverom než súd prvého stupňa. Dovolací súd nezistil v tomto prípade v postupe odvolacieho súdu žiadne pochybenie, pretože odvolací súd vychádzal pri svojom rozhodnutí z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa, ktorý vykonal dokazovanie aj zmluvou navrhovateľa na rok 2001, z obsahu ktorej odvolací súd vychádzal pri svojom rozhodnutí, na základe ktorej dospel k odlišnému právnemu záveru o fakultatívnom charaktere ročnej odmeny navrhovateľa, priznanie ktorej bolo podmienené schválením konateľa a v zmysle platného mzdového poriadku aj schválením ekonomickou riaditeľkou odporkyne. Odvolací súd bol teda oprávnený tento dôkaz inak hodnotiť a dôjsť tak k iným skutkovým a na ich základe odlišným právnym záverom ako súd prvého stupňa a teda odlišne od súdu prvého stupňa posúdiť aj rozsah oprávnení konateľa pri rozhodovaní o ročnej odmene. So zreteľom na uvedené nemožno vyvodiť záver, že by skutkové zistenie, z ktorého napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza, nemalo oporu vo vykonanom dokazovaní.

Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že pri rozhodnutí vychádzal z názoru, že navrhovateľovi vznikol nárok na priznanie ročnej odmeny na základe ústneho príslubu konateľky odporkyne, ktorá pri svojom rozhodnutí vychádzala z článku 3 zmluvy o mzdových podmienkach na rok 2001, v ktorom je upravená možnosť rozhodovania konateľa o výške odmeny, ktorý mu dala v júli 2001, na základe ktorého mu vznikol nárok na vyplatenie ročnej odmeny.

Krajský súd, ktorý vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa (správnosť ktorého účastníci nenamietali, ako správne uviedol odvolací súd), svoje zmeňujúce rozhodnutie založil na odlišnom výklade článku 3 zmluvy o mzdových podmienkach na rok 2001, v zmysle ktorého priznanie odmeny je viazané na prejav vôle odporkyne po splnení prvej podmienky (stanovených predpokladov), t.j. že konateľ odporkyne môže výšku ročnej odmeny upraviť smerom hore aj dole po splnení všetkých kritérií. Na rozdiel od súdu prvého stupňa odvolací súd v zmysle uvedeného článku zmluvy o mzdových podmienkach na rok 2001 považoval ročnú odmenu za fakultatívnu zložku platu s tým, že súd nemôže preskúmať rozhodnutie odporkyne o (maximálnom) znížení ročnej odmeny, ktoré patrí do jej výlučnej kompetencie. Dovolací súd sa s uvedeným právnym záverom odvolacieho súdu stotožňuje. Dovolací súd nezistil v postupe odvolacieho súdu porušenie procesných predpisov majúcich za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a dovolateľom použitý dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) nie je spôsobilý spochybniť správnosť rozsudku odvolacieho súdu.

Navrhovateľ ďalej namieta, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Z obsahu dovolania vyplýva, že navrhovateľ tento dovolací dôvod vyvodzuje z nesprávnosti právnych záverov odvolacieho súdu, že uplatnený nárok má len fakultatívnu povahu a konateľ v zmysle zmluvy o mzdových podmienkach na rok 2001 má oprávnenie vykonať úpravu výšky odmeny, t.j. ju zvýšiť alebo znížiť.

V sporoch o zaplataenie mzdy (alebo jej časti) je rozhodujúce, či sú splnené predpoklady pre vznik nároku na ňu vyplývajúce zo mzdového predpisu alebo kolektívnej zmluvy alebo pracovnej či inej zmluvy. Treba skúmať, či je žalobným návrhom uplatnená zložka mzdy, ktorú je zamestnávateľ povinný zamestnancovi poskytovať (ide vtedy o nárokovú zložku mzdy) alebo zložka mzdy, na ktorú vzniká nárok až na základe osobitného rozhodnutia zamestnávateľa o jej priznaní (v takom prípade ide o nenárokovú zložku mzdy). Pre nenárokovú zložku mzdy je charakteristická jej fakultatívna povaha, ktorú táto zložka stráca až rozhodnutím zamestnávateľa o jej priznaní zamestnancovi. V uvedenom prípade má také rozhodnutie zamestnávateľa konštitutívny účinok. Či zamestnávateľ uvedené rozhodnutie prijme alebo neprijme a aký bude mať prípadné rozhodnutie obsah, záleží v prípade fakultatívnej zložky mzdy výlučne na úvahe zamestnávateľa.

Zo spisu vyplýva, že navrhovateľ vykonával u odporkyne funkciu marketingového riaditeľa od 1. apríla 1999. Jeho zmluvná mzda a iné mzdové nároky boli upravené v samostatnej zmluve o mzdových podmienkach. Účastníci takúto zmluvu na rok 2001 uzavreli dňa 13. júna 2001. V zmysle článku 3 tejto zmluvy bolo dohodnuté, že „ročná odmena riaditeľa marketingu je stanovená pre rok 2001 vo výške 90 % z ročného objemu vyplatených zmluvných miezd pri splnení plánovaného hospodárskeho výsledku obchodnej spoločnosti za rok 2001, pričom konateľ môže výšku ročnej odmeny upraviť smerom hore aj dole pri plnení všetkých kritérií“. Podľa Mzdového poriadku účinného u odporkyne od 1. apríla 2000 článku 8, bodu 2/ odmenu možno poskytnúť aj zamestnancovi, ktorý je odmeňovaný zmluvnou mzdou, bodu 3/ odmenu možno priznať za predpokladu plnenia plánovaných hospodárskych výsledkov a vytvorenia dostatočných finančných zdrojov. Výška odmien musí byť schválená konateľom a ekonomickým riaditeľom spoločnosti. Navrhovateľ skončil pracovný pomer u odporkyne dohodou 6. februára 2002.

Dovolací súd je toho názoru, že krajský súd správne posúdil obsah zmluvného dojednania ohľadom ročnej odmeny podľa článku 3 zmluvy o mzdových podmienkach na rok 2001, pretože toto dojednanie neumožňuje urobiť záver, že ide o zložku mzdy, na ktorú vzniká bez ďalšieho nárok pri splnení stanovených predpokladov, pretože dohodnuté kritérium podmieňujúce vznik nároku na ročnú odmenu jednak splnením plánovaného hospodárskeho výsledku odporkyne za rok 2001 je zároveň viazané na oprávnenie konateľa, ktorý „môže upraviť výšku ročnej odmeny smerom hore aj dole pri splnení všetkých kritérií“. V konaní nebolo sporné (preukázané výsledkami vykonaného dokazovania aj zhodným

tvrdením účastníkov), že plánovaný hospodársky výsledok u odporkyne za rok 2001 bol splnený, čo bolo konštatované valným zhromaždením 27. mája 2002, na ktorom bol prerokovaný audit a účtovná uzávierka za predchádzajúci rok 2001. Konatelia spoločnosti však rozhodli navrhovateľovi odmenu v rámci ich oprávnenia nepriznať pre neplnenie povinností vyplývajúcich z jeho pracovnej náplne. Keďže uvedené oprávnenie konateľov v danom prípade rozhodovať o „úprave ročnej odmeny“ vyplýva z ich kompetencie, dovolací súd sa stotožňuje so záverom odvolacieho súdu, že súd nie je oprávnený preskúmať v tomto smere oprávnenie odporkyne (jej konateľov) pri rozhodovaní o výške odmeny vyplývajúce z podmienok dohodnutých účastníkmi v zmluve o mzdových podmienkach na rok 2001. Preto ak za daného stavu odvolací súd vyvodil, že konatelia odporkyne boli oprávnení „upraviť“ ročnú odmenu hore aj dole, čo znamená, že mali oprávnenie odmenu krátiť (rozsah krátenia zo zmluvy nevyplýva), a teda aj nepriznať, rozhodli v súlade so zmluvou o mzdových podmienkach na rok 2001. Postupom, pri ktorom navrhovateľovi ročná odmena nebola priznaná, nebolo porušené žiadne z ustanovení individuálnej zmluvy o mzdových podmienkach navrhovateľa na rok 2001.

Pokiaľ ide o prísľub na vyplatenie odmeny dohodnutej v článku 3 zmluvy + zvýšenie o 1% z rozdielu medzi plánovanými a dosiahnutými výnosmi, ktorý mala dať navrhovateľovi v júni 2001 predchádzajúca konateľka Ing. J. (odvolaná z funkcie 7. januára 2002), aj dovolací súd musí konštatovať, že je proti logike veci, aby takýto právne relevantný prísľub na vyplatenie ročnej odmeny mohol byť daný konateľom už po poznaní polročných výsledkov (pritom s navrhovateľom bola zmluva o mzdových podmienkach na rok 2001 uzavretá 13. júna 2001), keď v tom čase bol výsledok neistý, mohol byť len predpokladaný a oficiálny výsledok hospodárenia bol známy až na rokovaní valného zhromaždenia 27. mája 2002, kedy bola prerokovaná účtovná uzávierka a výsledky auditu za rok 2001. Aj podľa názoru odvolacieho súdu ústny prísľub konateľky na vyplatenie ročnej odmeny aj so zvýšením bez poznania oficiálneho výsledku hospodárenia za príslušný kalendárny rok, nemožno kvalifikovať za právnu skutočnosť, spôsobilú založiť nárok na priznanie ročnej odmeny navrhovateľa za rok 2001. Na správnosť právneho posúdenia rozsudku odvolacieho súdu by nemohlo mať žiadny vplyv ani prípadné zistenie, že ročné odmeny v predchádzajúcich rokoch boli prípadne priznané a vyplácané iným zamestnancom odporkyne pred rokovaním valného zhromaždenia, na ktorom sa prerokováva účtovná uzávierka za prechádzajúci rok.

Pretože rozsudok odvolacieho súdu je z hľadiska uplatnených dovolacích dôvodov (§ 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p.) správny a nebolo zistené ani dovolateľom tvrdené, že by rozsudok odvolacieho súdu bol postihnutý vadou uvedenou v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

V dovolacom konaní úspešnej odporkyni, ktorá podala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.), vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľovi, ktorý v dovolacom konaní úspech nemal (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd odporkyni nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo trovy konania nevyčíslila najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozsudku (§ 151 ods. 1 veta druhá O.s.p.) a zo spisu ku dňu vyhlásenia rozsudku nevyplýva, že by jej v dovolacom konaní trovy, s výnimkou trov právneho zastúpenia, vznikli (§ 151 ods. 2 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. mája 2010

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková